

[Birgith Mogensen]

stort set holdt SF i hvert fald det ene ben på jorden.

Politik er som bekendt det muliges kunst, og det mulige for på et eller andet tidspunkt at få konfirmeret disse to lovforslag er, at der skabes et flertal i folketinget; og selv om socialdemokratiet og de radikale på det tidspunkt lancerede nogle enkelte vanskelige synspunkter, så tror jeg, at begge partier er med på pluslisten, når lovforslagene engang bliver vedtaget. Ja, jeg siger »engang«, fordi mange punkter endnu er alt for uklare og derfor nødvendigvis må analyseres og eventuelt renses for utilsigtede bivirkninger. Bl.a. vil et langt og sejt udvalgsarbejde kunne si åbenlyse nitter fra.

CD ønsker ikke at gå i detaljer ved denne lejlighed, men jeg vil gerne åbenbare, at en eventuel bestemmelse om, at alle patienter skal kende deres sygejournal, ikke vil kunne få accept hos CD.

Postlisteforsøget kan vi heller ikke lide. Der er noget, der hedder misforstået åbenhed. Ligeledes kan mange former for åbenhed skabe misforståelser, især hvis papirerne havner i de forkerte hænder. Ytringsfrihed kontra tavshedspligt m.v. vil også skabe diskussioner i retsudvalget.

Til trods for at vi må forudse mange, lange og trange udvalgsforhandlinger, tror CD på, at begge lovforslag før eller senere bliver vedtaget på en gylden middelvej. Derfor går CD ind i dette arbejde med stor velvilje og åbent sind.

Lenger (VS):

Som andre har været inde på det, er der tale om en genfremsættelse af de lovforslag, der var til første behandling den 29. marts 1984. Derfor vil jeg ikke ved denne lejlighed gennemgå VS' holdning så detaljeret, som jeg gjorde i marts måned. Jeg vil blot resumere, at der i disse lovforslag både er fremskridt og tilbageskridt.

Fremskridtene, f.eks. udvidelsen af indsigten i den offentlige sektor, er dog kendetegnet ved, at enten er de forsøg, eller også er de behæftet med en lang række undtagelser, eller også er de afhængige af, at en minister bruger en bemyndigelse på en god måde.

Tilbageskridtene er derimod meget håndfaste. F.eks. bliver det vanskeligere at få oplysninger om bestemte virksomheders eventu-

elle forurening. I det ligger der naturligvis en politisk stillingtagen fra ministerens side. Der er en modsætning mellem en virksomheds snævre økonomiske interesser og borgerens interesse for et ordentligt miljø. Ministeren tager i sit lovforslag stilling til fordel for virksomheden. Det bliver også vanskeligere med de udkast, der ligger her, at få oplysninger om interne arbejdsdokumenter, fordi begrebet i realiteten udvides.

Derfor tog VS afstand fra lovforslagene den 29. marts i år, og derfor tager vi afstand fra dem i dag. Det er der ingen grund til at gentage mere detaljeret. Særlig interesserede kan se i Folketingets Forhandlinger for folketingsåret 1983-84, 2. samling, sp. 3336-3340, hvad jeg sagde ved den lejlighed. I stedet vil jeg benytte muligheden for i dag at sige noget mere principielt og overordnet om den problemstilling, vi taler om.

Det er jo sådan, at en debat om offentlighedslov og om forvaltningslov meget let ender i noget uhyre teknokratisk og detaljeret. Egentlig er det underligt, at vi overhovedet skal have en så detaljeret lov. Der står i skolebøgerne, og vi får i øvrigt altid tudet ørene fulde om det, at staten og kommunerne, kort sagt det offentlige, det er os alle sammen, og det er det da også, når skatterne opkræves. Men at det er en sandhed med modifikationer, kan vi se af disse lovforslag. Det kan vi se af, at der overhovedet skal være den slags love og den slags detaljerede love. Hvis staten og kommunerne var os alle sammen, så var der ikke brug for så detaljeret en lovgivning på dette område, men her er der altså noget, som skal reguleres, som det hedder i fagsproget, mellem stat, kommune og borger.

Det offentlige er altså ikke vores alle sammens. Tværtimod tager offentlighedsloven udgangspunkt i, at det offentlige er den stærke part, borgeren er den svage part, og så indrømmer den stærke part altså den svage part nogle rettigheder, som åbenbart ikke er selvfølgelig. Mellem borgeren indbyrdes tager den stærke part også stilling til de forskellige interesser. Det viser det eksempel, jeg nævnte med forureningen.

Nogle rettigheder indrømmes altså den svage part allernådigst, og det er meget nødvendigt. Når det er meget nødvendigt, så er det også, fordi den stærke part ved mere og mere om den svage part, registrerer mere og mere, kontrollerer mere og mere, detaljerer